
Til

Rådmenn i Østre Agder

Arendal 1.desember 2016

Notat etter rådmannsmøte i Østre Agder onsdag 30.november 2016 kl. 9.00-12.00 i Froland kommunehus - kommunestyresalen

---

Disse møtte: Ole Petter Skjævestad – Vegårshei, Christina Ødegård – Åmli, Harald Danielsen – Arendal, Trond Aslaksen – Risør, rådmann Tone Marie Nybø Solheim – Grimstad, Torill Neset – Gjerstad og rådmann Jarle Bjørn Hanken -Tvedestrand.

Willy Hægeland – Froland er sykemeldt og for han møtte fungerende rådmann Øystein Bråstad.

Ass. Fylkesrådmann John G. Bergh møtte.

Fra sekretariatet møtte: Ole Jørgen Etholm og Bård Vestøl Birkedal.

Trond Aslaksen ledet møtet.

Under behandlingen av saken om Jordøya deltok Tarjei Retterholt.

Ved innledningen til møtet orienterte Øystein Bråstad om at rådmannens sykdom. Rådmennene ba om at det ble sendt en blomsterhilsen fra deltakerne i rådmannsmøtet.

SAKSLISTE

- **Notat etter rådmennenes møte 02.11.2016**

Det var ingen merknader til notatet

- **Evaluerings av Østre Agder.**

Det blir nødvendig å vurdere den **administrative tilknytningen** til en framtidig sekretariats løsning. Ulike modeller kan være aktuelle og må vurderes ut fra hvilke

fordeler og ulemper de vil gi. Rådmennene mente at både videreføring av dagens ordning, knyttet til en vertskommune etter vertskommunemodellen, og andre løsninger kunne være aktuelle. En ordning der sekretariatet flyttes rundt etter hvilken kommune som har ledelsesfunksjonen, eller en løsning der en samlokaliserer sekretariatet med andre interkommunale virksomheter i et «regionens hus» bør vurderes. Fokuser på å få et funksjonelt sekretariat. Ordningen med at sekretariatsleder er enhetsleder i Arendal kommune etter vertskommunemodellen er ikke optimal. Det ble stilt spørsmål rundt kapasiteten på sekretariatet og understreket at vi må ha kapasitet til å ivareta de oppgaver kommunene ønsker ivaretatt gjennom samarbeidet. «Skal vi satse på regionen må vi ha struktur å bygge det på».

Det er viktig å knytte sekretariatet til et større faglig miljø. Det er fordeler og ulemper knyttet til alle de tre sekretariatstilknytningen som det er pekt på tidligere i avsnittet. Det viktigste er likevel at sekretariatet må ha høy kommunal kompetanse slik at sekretariatet tilpasser forslag og prosesser til premisene som gjelder for kommunenes planlegging og budsjettering. Rådmennene bør komme med en klar anbefaling i forhold til valg av organisatorisk løsning for sekretariatet der målet er å legge grunnlag for et framtidig styrket samarbeid. Et frittstående sekretariat skaper erfaringsmessig distanse til kommunene. Det skaper også ekstra utfordringer knyttet til administrative rutiner som arbeidsgiverfunksjon, regnskap med mer. Gjennomgående var rådmennene skeptisk til valg av løsninger som vil bidra til økte utgifter for de deltakende kommuner. For å begrense utgiftene kunne kanskje sekretariatet knyttes opp mot en eksisterende virksomhet som IKT Agder.

Informasjonsflyten fra Østre Agder må styrkes. Skape en sterkere samhørighet og bidra til at grensene i regionen viskes ut. Det er en utfordring at kommunene som gjennomfører prosjekter ikke rapporterer godt nok tilbake til øvrige kommuner.

Saksgangen fra Østre Agders underutvalg via rådmannsgruppa og til rådet må baseres på **fullført saksbehandlingsrutine**. En må vurdere hvordan saker reises, når det er hensiktsmessig å sikre involvering, og når ulike organ må samhandle - for eksempel rådmannsgruppe og Helse- og omsorgslederforum. Kommunene må ha et bevist forhold til hvem som skal møte for dem i de ulike utvalgene. I overordnede grupper må en møte med beslutningsfattere, mens en må stille med de riktige «spesialistene» i faggruppene.

Østre Agder fungerer godt for våre felles satsninger. Det fungerer som et hensiktsmessig **somordningsledd** for tjenester som ivaretas gjennom vertskommuneløsninger. Forslaget til ny §27 i utkastet til ny kommunelov legger til grunn at rådmennene kan ivareta en lederrolle for interkommunale tjenester ved å være styrer. Det ble uttrykt et behov for å styrke rådmannsmøtene som rådmennenes egen arena for samhandling. Samtidig ble det etterlyst større engasjement fra rådmannskollegiet i Østre Agder på fellesarenaer for Agder. Samarbeidet i Østre Agder må ha ambisjon om å bli premissleverandør i det samlede samarbeidet på Agder.

Kontakten mellom interkommunale organ og kommunestyrene er for svak og må styrkes. Interessen for interkommunale arenaer blant de folkevalgte er liten og det er for

liten involvering/ orientering om interkommunale beslutninger lokalt. Rekrutteringen til interkommunale organ sikrer med dagens ordning ikke deltakelse fra bredden i det politiske miljø.

Styrets arbeid burde fokusere på de overordnede og strategiske beslutninger for regionens utvikling. Driftsrelaterte beslutninger bør henvises til administrative organ. En slik prinsipiell avklaring av oppgaver mellom det framtidige rådet og rådmannsgruppen vil kunne bidra til at Østre Agders styrende organ – rådet - skal kunne konsentrere innsatsen om forhold av stor betydning for samfunnsutviklingen i regionen. Erfaringen viser at informasjonsflyten gjennom styremedlemmene til resten av de folkevalgte i regionen blir for liten og for tilfeldig.

Det er hensiktsmessig at det interkommunale arbeidet organiseres gjennom et **regionråd**. Nå er samarbeidet fjernt fra det politiske miljø i regionen. Samarbeidet må bygge på tydelige mål for virksomheten. Organisasjonsstrukturen for et videre samarbeid må tilpasses de oppgaver regionrådet blir tildelt av eierkommunene. **Bredere politisk medvirkning** for eksempel ved at både ordfører og varaordfører sitter i rådet må vurderes. Krever bredere politisk deltakelse færre møter så må en vurdere hva en oppnår gjennom å få flere med. Hvis en skal redusere møtetallet til det halve så må rådmannsgruppens oppgaver tilpasses dette. Rådmennene ser at dagens ordning gir styret for liten tid til å fokusere på viktige saker for samfunnsutviklingen. Det er i forlengelsen av dette også viktig å se på strukturen i samarbeidet. Organiseringen vært gjort likere på tvers av ulike formål vi samarbeider om.

Behandlingen av IKT-saken viser hvor **sårbare prosessene** i Østre Agder er. Selv om en forsøker å legge til grunn de formelle beslutningsprosedyrene så kan den politiske forankringen av prosessen bli gjenstand for kritikk i etterkant.

De **økonomiske premissene** for beslutninger i samarbeidet for den enkelte kommune må være entydige slik at de kan innarbeides i kommunenes økonomiske planer. Her er informasjonsflyten fra sekretariatet til fagmiljøene i kommunene viktig.

I evalueringen bør en ha fokus på at **regionen skal synes** på Sørlandet. Relasjoner både sydover mot Knutepunktet og nordover mot Grenlandsregionen er viktig.

Fylkeskommunen opplever Østre Agder som en **viktig samarbeidspartner** og opplever at samarbeidet er viktig for regionen og bidrar til at regionen får gjennomslag for sine interesser. Forutsetningen for at samarbeidet fortsatt skal ha den funksjonen er at alle medlemskommunene opplever nytte av samarbeidet. Tett og godt samarbeid forutsetter at alle er med for fullt. Som ekstern deltaker så observerer en et behov for tydelig rolleavklaring mellom styret og rådmannsutvalget. Rådmennene understreket at de opplever at fylkeskommunen prioriterer deltakelse i styret og rådmannsutvalget høyt.

De interkommunale samarbeidsarenaene er preget av for **stort mangfold**, slik at det er et behov mer enhetlige samarbeidsløsninger. Det ble påpekt et behov for å kritisk gjennomgå de administrative organene som fortsatt er virksomme i Øst regionen (5

kommuner) med henblikk på å avklare hvilke det er hensiktsmessig å beholde og hvilke det er hensiktsmessig å ivareta gjennom et samarbeid mellom alle kommunene i Østre Agder og hvilke som kan avvikles.

De store kommunene Arendal og Grimstad har med grunnlag i sin størrelse en særlig tyngde i samarbeidet. Selv om alle parter ønsker en **likeverdighet** så medfører dette faktum et særlig ansvar. Samtidig må en forholde seg til politiske strømninger som setter spørsmålstegn ved den ensidige bruk av **utgiftsfordeling** etter folketall som finansieringsmodell. Kanskje må en vurdere mer bruk av en todelt løsning for å møte denne type kritikk.

Rådmennene mener at sammenfallet mellom Østre Agder samarbeidet og hovedtrekkene i **bo- og arbeidsmarkedsregionen** er viktig. Samarbeidet har ikke rom for «free riders»-dedikerte medlemmer er forutsetningen for en god utvikling. Samtidig er det forskjell på kommunenes naturlige tilhørighet. For Grimstad vil det være viktig å fokusere på at de er en grensekommune som har tilhørighet også mot Knutepunktet.

Rådmennene reiste spørsmål til hvilke felt vi skal samarbeide om. Kommunene må i egen regi sortere ut hvilke felt de ser behov for samarbeid. Enten det bidrar til bedre tjenester, mer rasjonell drift eller mer hensiktsmessig bruk av personellressursene. Den gjennomgående vurderingen er at flere oppgaver i fremtiden bør løses gjennom interkommunale ordninger, men da basert på forutgående utredninger som redegjør for gevinster knyttet til valg av interkommunale løsninger.

- **Tomteselskap Jordøya – felles involvering i næringsprosjekt – hvordan og på hvilke premisser? Er dette modent som sak til styret?**

Næringsmedarbeider Tarjei Retterholt i Åmli gjennomgikk status for arbeidet med Biozin og opparbeiding av næringsarealer på Jordøya.

Rådmennene tar inn over seg at tidspresset gjør det nødvendig å ta saken opp under styremøtet i desember.

Østre Agder bør ha en prinsipiell drøfting av om en i fellesskap skal kunne engasjere seg i næringsutviklingsprosjekt. Avgjørelsen vil måtte fattes i hvert enkelt kommunestyre/bystyre.

Det som åpenbart styrker den interkommunale relevansen av dette prosjektet er at alle kommuner har skogressurser som vil nyte godt av denne avsetningskanalen for slip og skogsavfall. Videre er det en miljø satsning tilpasset kommunenes utfordringer etter inngåelsen av Paris-avtalen. For Østre Agder er det også viktig å bidra til næringsutvikling i innlandet. Rådmennene erkjenner at denne satsningen vil være meget stor for en liten kommune alene og at de her trenger støtt fra hele samarbeidet. For de deltakende kommuner vil risikoen bli forholdsvis begrenset og knyttet opp mot at en blir eier av et industriareal.

Rådmennene anbefaler at saken presenteres på styremøtet fredag 9. desember i Froland og at Åmli dernest kommer med en henvendelse til hver av samarbeidskommunene med sikte på at de engasjerer seg i dette prosjektet. Rådmennene ønsker å drøfte saken med styret før det legges fram et forslag til vedtak i styremøtet.

- **Nytt tidspunkt for rådmennenes budsjettmøte pga endrede budsjettprosessrutiner i Arendal.**

Budsjettseminaret flyttes til 15. mars. Det medfører at dette møtet gjøres om til et heldagsmøte. Samtidig blir møtet planlagt til 7. juni gjort om til et ordinært rådmannsmøte.

- **Oppsummering samling regionrådsledere i Oslo** – punktet gikk ut pga lite tid.

- **Styremøte 09.12.2016 – sakskart**

Det var ingen merknader til det reviderte utkastet ut over at en sak vedrørende opparbeiding av industriområde på Jordøya i Åmli måtte med i tillegg til de foreliggende saker.

- **Eventuelt**

Utfordringer med strømleveranser og bortfall av mobilnett etter uvær i november. Rådmann i Vegårshei Ole Petter Skjævestad redegjorde for de omfattende skadene som oppstod på strømmettet og bortfallet av mobilnett under kraftig snøfall. To timers batterikapasitet som senderne har i dag dekker ikke behovet. Her forsvant strøm og teleforbindelser i mange dager. Det stilte kommunens beredskapsorganisasjon overfor meget store utfordringer. Rådmann Harald Danielsen skal møte i fylkesberedskapsrådet i neste uke og vil på vegne av regionen framføre kritikk av den situasjon kommuner står overfor når telenett faller ut over lengre tid. Kommunenes krav må være at Nkom stiller leverandører av teletjenester overfor skjerpede krav til å kunne holde utstyret i drift når feil i strømforsyningen oppstår. Rådmann Harald Danielsen gir tilbakemelding på neste møte om hvilke tilbakemeldinger som blir gitt i fylketsberedskapsrådet.

Rådmennene ønsker å sette av tid på framtidige rådmannsmøtene for å kunne drøfte noen av utfordringene rådmannsrollen gir. Det må tas hensyn til dette når saklisten utarbeides.

Referent

Ole Jørgen Etholm – Sekretariatsleder